

บันทึก

เรื่อง การเก็บค่าภาคหลวงดิบ

ตามหนังสือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุตสาหกรรม ที่ ๑๖๑๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาปัญหาว่า จะประกาศอัตราค่าภาคหลวงดิบเพื่อเก็บค่าภาคหลวงย้อนหลังจากดิบที่ให้รอไว้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ได้หรือไม่ และคำรับรองยินยอมของเจ้าของดิบที่ทำให้ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรจะใช้ได้เพียงใดหรือไม่ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา ให้ตรวจพิจารณาเรื่องนี้แล้ว และมีความเห็นดังต่อไปนี้

๑) มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติพิกัตอัตราค่าภาคหลวงดิบ พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งบัญญัติให้เก็บค่าภาคหลวงดิบตามราคาอย่างสูงของดิบที่ซื้อขายกันในตลาดสเตรตส์ - เซตติเมนต์ ซึ่งเป็นราคาที่เจ้าพนักงานได้ทราบคราวหลังที่สุด และได้คิดเทียบราคานั้นเป็นเงินสยามตามอัตราแลกเปลี่ยนของกระทรวงการคลังในเวลานั้นนั้น ต้องอ่านประกอบกับมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันซึ่งกำหนดให้เจ้าหน้าที่แจ้งราคาที่ถูกต้องได้คิดเทียบเป็นเงินตราสยามแล้วให้ประชาชนทราบโดยปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผยทุกคราว เพราะฉะนั้น จึงเห็นว่าอัตราค่าภาคหลวงซึ่งจะเก็บโดยอาศัยการคำนวณตามมาตรา ๓ อัตราใดที่มีได้ปิดประกาศแจ้งไว้ใช้เรียกเก็บค่าภาคหลวงหาได้ไม่

๒) แม้ว่าทางราชการจะได้ประกาศแจ้งอัตราค่าภาคหลวงขึ้นตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติพิกัตอัตราค่าภาคหลวงดิบ พุทธศักราช ๒๕๓๘ แล้ว อัตราค่าภาคหลวงนั้นจะใช้ได้แก่การเก็บค่าภาคหลวงตั้งแต่วันประกาศนั้นเป็นต้นไป หาย้อนหลังไปถึงวันหนึ่งวันใดซึ่งยังมิได้ประกาศแจ้งไม่ เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่า กระทรวงการอุตสาหกรรมจะประกาศอัตราค่าภาคหลวงใหม่เวลานี้ก็ไม่มีผลที่จะเก็บย้อนหลังไปจนถึงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ตราบใดที่กระทรวงการอุตสาหกรรมยังมิได้มีประกาศกำหนดอัตราค่าภาคหลวงใหม่ อัตราค่าภาคหลวงที่เคยใช้เก็บอยู่ก็ยังคงใช้บังคับอยู่

๓) อนึ่ง คำรับรองของผู้ครอบครองแร่ที่ทำให้ไว้ต่อกรมโลหกิจนั้น ห้ามเปลี่ยนแปลงฐานะในทางกฎหมายอย่างใดไม่ เพราะเป็นเพียงคำรับรองว่าจะนำค่าภาคหลวงมาทำในเมื่อทางราชการสั่ง และค่าภาคหลวงที่เขาจะต้องนำมาชำระก็คิดค่าภาคหลวงซึ่งจะต้องเสียตามนั่นเอง

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล
(นายเสริม วินิจัยกุล)
เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๕๙